

Předložená bakalářská práce je ambiciózním pokusem shrnout diskusi o problematice ospravedlnění a aplikace kvót pro ženy do politických reprezentativních institucí.

Formální stránka práce

Práce má celkem 40 stran. Je členěna na tři kapitoly a úvod a závěr. Text práce je napsán čtivým a srozumitelným jazykem bez hrubých chyb, překlepů a anakolutů. Práce má řádně zpracovaný bibliografický a citační aparát. Jediné, co lze vytknout je skutečnost, že autorka poněkud matoucím způsobem cituje knihy Bernarda Manina *The Principles of Representative Government* a Iris Young *Inclusion and Democracy*. U těchto knih totiž uvádí i editory knižní řady nakladatelství, v níž tyto knihy vyšly, což vyvolává dojem, že tyto knihy jsou sborníky, do nichž Manin a Young přispěli každý jednou kapitolou.

Obsahová stránka práce

Pojednání o kvótách je podáno kolem třech témat – ospravedlnění kvót, jejich podoba a úskalí jejich implementace, přičemž jako rozdílné příklady slouží JAR a Uganda s Rwandou. Těžiště práce spočívá v úvodní teoretické části, která je pak východiskem i pro části následující. Mottlová vyjmenovává a postupně čelí argumentům odpůrců kvót (kvóty jako porušení liberální a demokratické rovnosti, jejich neefektivita atd.). Klíčovým momentem a předpokladem celé argumentace je odmítnutí ospravedlnění kvót na základě afirmativní akce, které vede Mottlovou k hlubší diskusi o povaze reprezentace ve společnosti zatížené strukturálními nerovnostmi. V této diskusi je zohledněna řada aktuálních a poměrně komplikovaných přístupů v současné teorii reprezentace (deskriptivní reprezentace, politika přítomnosti, diferencované občanství atd.).

K tomu jenom dvě poznámky: Za prvé, je trochu škoda, že autorka výše zmíněné koncepty podrobněji netematizuje, protože jejich vztah či překrývání někdy není zcela zřejmé. Na druhou stranu chci zdůraznit, že autorka konceptům rozumí a přesvědčivě s nimi pracuje, a je také pravda, že výše zmíněný požadavek by byl zřejmě nad rámec bakalářské práce. Za druhé, autorka někdy volně nakládá s pojmy sociální perspektiva a ženský zájem, když hovoří o kvótách jak v souvislosti s reprezentací ženských zájmů tak ženské sociální perspektivy. To je dle mého názoru způsobeno tím, že autorka nedoceňuje význam reprezentace jako vztahu, který působí v obou směrech od reprezentovaného k reprezentantovi a od reprezentanta k reprezentovanému. Na řadě míst se zdá, že Mottlová předpokládá, že je zde přítomná identita a vůle reprezentovaného a problém reprezentace pak spočívá v jejich korektním přenášení. Post-strukturalistická kritika esencialismu (a nejenom ta) však toto naivní pojetí zproblematizovala, když poukázala na to, že identita reprezentovaného je také důsledkem aktu reprezentace, v němž je konstituována.

Zatímco druhá kapitola představuje jakýsi stručný katalog podob kvót, třetí kapitola představuje případovou studii k zavádění kvót v JAR (úspěšný příklad jejich implementace) a v Ugandě a Rwandě, což jsou země, které sice mají nejvyšší míru zastoupení žen v reprezentativních institucích, ale v nich ženský hlas není slyšet. To vede Mottlovou k úvahám o účinnosti kvót a jejich demokratizačním potenciálu ve vztahu k celému nastavení politického systému.

Závěrečné hodnocení

Předloženou práci považuji, i přes uvedené výtky, za velmi zdařilou a zcela jednoznačně splňující požadavky kladené na bakalářskou práci. Nemohu tedy jinak než navrhnout ocenit ji jako **výbornou** a popřát autorce, pokud se rozhodne tomuto tématu dále věnovat, hodně úspěchů při dalším studiu.

V Praze, 2. září 2011.

Mgr. Jan Bíba